

УДК 81'37:811.111+811.133

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/52-1-17>

Майя БАБКІНА,

orcid.org/0000-0002-6403-2226

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов

Національного університету «Львівська політехніка»
(Львів, Україна) *babkina_m@ukr.net*

Марія ВОЛОШИН,

orcid.org/0000-0002-9403-3959

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов

Національного університету «Львівська політехніка»
(Львів, Україна) *marvollpi@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ТЕМАТИЧНИМ ПРИНЦИПОМ У БАГАТОМОВНОМУ СЛОВНИКУ

У статті розкрито особливості класифікації комунікативного матеріалу за тематичним принципом у багатомовному словнику на прикладі українсько-англійсько-французького словника «Туризм». Проаналізовано наукові дослідження й публікації, у яких висвітлено особливості укладання перекладних багатомовних словників. Виявлено доцільність укладання словників такого типу та їх функціональне призначення в навчальному процесі.

Визначено завдання, критерії, принципи укладання тримовного словника в галузі туризму. Визначальними критеріями укладання багатомовного словника є тематичний відбір реєстрових слів і словосполучень вхідної мови, їх еквівалентний переклад на дві іноземні мови, семантична цінність, частота вживання та обсяг лексичного матеріалу, раціональний спосіб подачі комунікативного матеріалу, швидкий спосіб пошуку потрібного терміна. Головними принципами побудови словникової статті є раціональність, компактність, графічна привабливість.

Багатомовний тематичний словник містить впорядкований перелік лексичних одиниць з перекладом на дві іноземні мови та виконує одночасно навчальну й перекладну функції. Зазначено, що класифікація лексичного матеріалу за тематичним принципом у словнику є найбільш практичною для вдосконалення рівня інішомовної комунікативної компетенції, мовленнєвих вмінь і навичок. Встановлено, що перекладні словники є лексикографічною основою, необхідним додатковим матеріалом у процесі вивчення іноземної мови. Тематичний принцип підбору комунікативного матеріалу надає можливість системно вивчати лексику, краще її запам'ятовувати та коректно застосовувати в морфологічних фразах.

Наголошено, що актуальною тематикою усного мовлення на заняттях з іноземної мови є соціально-культурна сфера, до якої належить тема туризму та подорожей, що охоплює майже всі сфери життєдіяльності суспільства. Туризм як один з основних засобів міжособистісних зв'язків, міжнародних контактів є мотиваційним фактором до вивчення іноземних мов.

Ключові слова: багатомовний словник, комунікативна компетенція, тематичний принцип, туризм, термін, терміносполука.

Maiya BABKINA,

orcid.org/0000-0002-6403-2226

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;
Associate Professor at the Foreign Languages Department
Lviv Polytechnic National University
(Lviv, Ukraine) *babkina_m@ukr.net*

Mariia VOLOSHYN,

orcid.org/0000-0002-9403-3959

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor;
Associate Professor at the Foreign Languages Department
Lviv Polytechnic National University
(Lviv, Ukraine) *marvollpi@gmail.com*

PARTICULARITIES OF COMMUNICATIVE MATERIAL CLASSIFICATION ACCORDING TO THEMATIC PRINCIPLE IN THE MULTI-DICTIONARY

The features of communicative material according to thematic principle in the multi-dictionary by the example of Ukrainian-English-French dictionary «Tourism» have been revealed in the article. The scientific investigations and publications containing the peculiarities of multi-dictionaries' compilation were analyzed. It has been shown the expediency

of creating such dictionaries as well as their functional purpose concerning the educational process. The tasks, criteria and principles of compiling the trilingual dictionary in the area of tourism were determined. The crucial criteria of the multi-dictionary compilation are the thematic selection of the registry words and word combinations of the input language, their equivalent translation into the two foreign languages, semantic value, the using rate and the extent of lexical material, an efficient way of communication material presenting and an easy approach to the search of a necessary term as well. The basic principles of structuring the dictionary article are the rationality, compactness and graphic attractiveness.

Polylingual thematic dictionary embraces the orderly list of the lexical units accompanied by the translation into the two foreign languages and performs both education and translation functions.

It was pointed out that the classification of a dictionary lexical material according to the thematic principle is considered to be the most utilitarian for developing the level of communicative competence, language abilities and skills. The translation dictionaries were determined to be a lexicographical background and necessary complementary material in the process of foreign language learning. The thematic approach to the selection of communicative material promotes systematic vocabulary learning and its memorizing as well as being able to use it correctly in the morphological phrases.

It was accentuated that a social and cultural sphere including the subject of tourism and traveling is an extremely urgent theme of an oral speech at the classes of foreign language since it covers almost all the spheres of social vital activity. Tourism as one of the major means of the interpersonal relations and international contacts is a strong motivational factor in the learning of foreign languages.

Key words: multi-dictionary, communicative competence, thematic principle, tourism, term, term combination.

Постановка проблеми. До ефективних допоміжних засобів вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням в навчальному процесі належить тематичний перекладний словник, який містить комунікативний матеріал, що сприяє швидкому засвоєнню необхідної мовної бази. Класифікація лексичного матеріалу за тематичним принципом у словнику є найбільш практичною для вдосконалення рівня іншомовної комунікативної компетенції, мовленнєвих вмій і навичок. Актуальність укладання такого типу словників зумовлена потребою володіння іноземною мовою в різних сферах діяльності, швидкому засвоєнню спеціалізованої термінології, розумінню літератури фахового спрямування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість сучасних досліджень присвячена необхідності укладання перекладних галузевих словників: теоретичним засадам укладання навчальних словників (Полуектова, 2012), лінгвістичним та лексикографічним методам створення словників (Селіверстова, 2013), терміну як предмету лексикографії й тлумачно-перекладній термінографії (Симоненко, 2017), особливостям відбору та систематизації термінів (Коцюк, 2011), концептуальності реєстрових слів-термінів та дискурсу словникової статті (Биховець, Голубовська, Жалай, Линник, Пархоменко, Рахманова, Рубашова, 2012), етапам укладання словників (Теличко, 2019), укладанню друкованих термінологічних словників вузької спеціалізації (Рижкова, Величко, 2016), методиці створення реєстру та словникової статті у процесі підготовки електронного галузевого багатомовного інтерактивного словника (Ярмола, Лобачова, Велика, 2019) та ін.

Підготовка та створення галузевих чи тематичних перекладних словників, особливості їх укладання та функціонування передбачають компетент-

ність укладачів. Створення будь-якого словника, на думку Л. Симоненко, є багатогранною теоретичною та практичною роботою, що вимагає відомостей з різних галузей знання й філології в цілому (Симоненко, 2017: 37). Перекладні словники, як зазначає К. Селіверстова, репрезентують склад термінів відповідної галузі, впливають на мовну компетенцію фахівців, зумовлюють оновлення галузевих термінологій, роблять доступними наукові джерела інформації, сприяючи порозумінню між носіями різних мов та поглибленому вивченню використаних у словнику мов (Селіверстова, 2013: 34).

Здійснюючи переклад терміну з однієї мови на іншу, необхідно розуміти його контекст. Більшість термінів мають різні значення в різних галузях науки і техніки, а інколи навіть і в одній і тій же галузі (Ярмола, Лобачова, Велика, 2019: 78). У багатомовному словнику, за словами Л. Коцюк, здійснюється пошук слова або словосполучення однією мовою, а переклад подається декількома мовами (Коцюк, 2011: 242).

Таким чином, перекладні словники є лексикографічною основою, необхідним додатковим матеріалом у процесі вивчення іноземної мови. Тематичний принцип підбору комунікативного матеріалу надає можливість системно вивчати лексику, краще її запам'ятовувати та коректно застосовувати в морфологічних фразах.

Мета публікації – розкрити особливості класифікації комунікативного матеріалу за тематичним принципом у багатомовному словнику на прикладі українсько-англійсько-французького словника «Туризм» (Бабкіна, Волошин, 2017).

Досягнення мети статті передбачає виконання таких завдань:

– проаналізувати наукові дослідження й публікації, у яких висвітлено особливості укладання перекладних багатомовних словників;

- визначити завдання, критерії, принципи укладання тримовного словника в галузі туризму;
- дослідити особливості класифікації й структурування комунікативного матеріалу за тематичним принципом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перекладні багатомовні словники виконують різні функції, насамперед – навчальну. Основне призначення навчального словника, як стверджує А. Полуєктова, полягає у відборі й активізації лексичного й граматичного матеріалу. Такі словники створюють основу лексикографічного забезпечення навчального процесу (Полуєктова, 2012: 77). У навчальних словниках, на думку Л. Симоненко, варто якнайповніше подавати граматичну, семантичну характеристику термінів, правописні норми, наголошення (Симоненко, 2017: 45). Навчальні словники спрямовані на засвоєння форми лексичної одиниці, її семантики, правильного застосування в морфологічних фразах. У них подано відповідники різних мов з урахуванням семантичної структури слів чи словосполучень, які перекладаються, а також – особливості їх функціонування в кожній мові.

У процесі укладання такого типу словників актуальним є відбір тем для освітніх цілей. Засвоєння лексичного матеріалу за тематичним принципом буде значно ефективнішим, ніж запам'ятовування не пов'язаних між собою лексичних одиниць. Тематичний принцип підбору матеріалу дає можливість системно вивчати лексику та краще її запам'ятовувати. Зазвичай, навчальні словники, укладені за тематичним принципом, є добре структуровані, легкі для сприйняття, містять інформацію за певною тематикою з метою формування мовленнєвих вмій і навичок. Вони є додатковим матеріалом у вивченні іноземних мов.

Найактуальнішою тематикою усного мовлення на заняттях з іноземної мови є соціально-культурна сфера, до якої належить тема туризму та подорожей, що охоплює майже всі сфери життєдіяльності суспільства. Туризм – це галузь, яка посідає важливе місце в житті людей, є основним засобом міжособистісних зв'язків, політичних, економічних, соціальних, культурних міжнародних контактів, що є мотиваційним фактором до вивчення іноземних мов. Для активного засвоєння лексики за цією тематикою було укладено багатомовний українсько-англійсько-французький тематичний словник, що охоплює термінологію в галузі туризму. Окрім того, словник містить географічні назви та вирази щоденного вжитку, в яких може виникнути потреба під час подорожі.

Важливого значення в процесі укладання словника має його призначення. Українсько-англійсько-французький тематичний словник «Туризм» призначений для студентів, які мають певний рівень знань з англійської мови, а французьку вивчають як другу іноземну мову. Багатомовний тематичний словник містить впорядкований перелік лексичних одиниць з перекладом на дві іноземні мови та виконує одночасно навчальну й перекладну функції.

Призначення й функціональність будь-якого словника визначають реєстр лексичних одиниць та категорій реєстрових слів-термінів. У багатомовних словниках подаються відповідники рідної та іноземних мов, враховуючи семантику структури слів чи словосполучень, особливості їх функціонування в кожній мові. Обсяг реєстру перекладних словників, як зазначає Л. Симоненко, повинен якнайповніше задовольняти інтереси численних перекладачів та осіб, які вивчають нову для них мову (Симоненко, 2017: 41). Укладання словників передбачає дотримання певних етапів, принципів, критеріїв.

Визначальними критеріями укладання багатомовного словника в галузі туризму є тематичний відбір реєстрових слів і словосполучень вхідної мови, їх еквівалентний переклад на дві іноземні мови, семантична цінність, частота вживання та обсяг лексичного матеріалу, раціональний спосіб подачі комунікативного матеріалу, швидкий спосіб пошуку потрібного терміну. Головними принципами побудови словникової статті є раціональність, компактність, графічна привабливість.

Укладання тримовного словника передбачає вирішення наступних завдань: підбір реєстрових слів тематичного спрямування; систематизація і подача інформації словникового матеріалу; побудова корпусу словника і словникової статті; лексикографічна інтерпретація відібраних лексичних одиниць; функціонально-стилістична адекватність перекладних еквівалентів; виявлення синонімів до вказаних термінів; граматична характеристика окремих термінів; інверсійність терміносполук (Бабкіна, Волошин, 2019: 25).

Будова словника будь-якого призначення базується на структурі та змісті словникової статті. Структура українсько-англійсько-французького тематичного словника має форму таблиці з горизонтальними і вертикальними розмежуваннями та складається з трьох колонок: у першій колонці подається реєстрове слово чи словосполучення вхідної мови (української), у двох наступних – переклад терміну (вихідне слово), слово-відповідник англійської та французької мов.

Українська мова	English	Le français
туристичний центр	tourist centre	centre <i>m</i> touristique

У словнику, який побудований за алфавітним принципом, застосований абетково-гніздовий спосіб – подано ключове слово і похідні словосполучення, з яким воно має смислові зв'язки. До реєстру увійшли як терміни-однослови, так і терміносполуки. Словосполучення подаються в словниковій статті під реєстровим словом за першістю основного (опорного) слова в алфавітному порядку.

Українська мова	English	Le français
подорожувати ~ автостопом; ~ кораблем; ~ літаком; ~ машиною; ~ морем; ~ потягом; ~ туристичним автобусом	to travel; to voyage to hitch-hike; to voyage by ship; to travel by plane; to travel by car; to voyage over sea; to travel by train; to travel by tourist bus	voyager; faire en voyage faire de l'auto-stop; voyager en bateau; voyager en avion; voyager en voiture; voyager par mer; voyager en train; voyager en autocar

Реєстрові слова належать до різних частин мови. Дієслова подаються в інфінітиві. Якщо вхідне слово є іменником або прикметником, воно вживається переважно в однині. Біля терміну французького еквівалента курсивом подано граматичну ремарку – рід і число іменника: *m* (ч. р.), *f* (ж. р.), *pl* (мн.).

Застосування артиклів та прийменників є важливими складниками в утворенні терміносполук: *надалі, на майбутнє* (укр.), *for the future* (англ.), *à l'avenir* (франц.); *у короткий час* (укр.), *in a short time* (англ.), *en un temps très court* (франц.); *принада для туристів* (укр.), *attraction for the tourists* (англ.), *attraction f pour les touristes* (франц.); *зворотною поштою* (укр.), *by a return post* (англ.), *par retour du courrier* (франц.) тощо. Означений артикль у вхідній мові може бути незмінним елементом терміносполуки: *наступного дня* (укр.), *the next day* (англ.), *le lendemain* (франц.); *Ла-Манш* (укр.), *the English Channel* (англ.), *La Manche* (франц.); *Гаага* (укр.), *the Hague* (англ.), *La Haye* (франц.) тощо.

Переклад терміносполук може не відповідати граматичній категорії вхідної мови: *ділова поїздка* (укр.: прикметник + іменник), *business trip* (англ.: прикметник + іменник), *voyage m d'affaire* (франц.:

іменник + прийменник + іменник); *запізнюватися* (укр.: дієслово), *to be late, to come late* (англ.: дієслово + прислівник); *être en retard* (франц.: дієслово + прийменник + іменник); *верхова їзда* (укр.: прикметник + іменник), *riding* (англ.: іменник), *équitation f* (франц.: іменник); *ходити в похід* (укр.: дієслово + прийменник + іменник), *to hike* (англ.: дієслово), *randonner* (франц.: дієслово); *жити в наметі* (укр.: дієслово + прийменник + іменник), *to tent* (англ.: дієслово), *camper* (франц.: дієслово), *піший туризм* (укр.: прикметник + іменник), *hiking* (англ.: іменник), *tourisme m à pied* (франц.: іменник + прийменник + іменник) тощо.

Укладання словникової статті передбачає застосування інверсії. Передусім інверсія застосовується, коли вхідне слово є іменником, що супроводжується різними прикметниками: *туризм* (*автомобільний, екологічний, рекреаційний, спортивний, фестивальний тощо*); *потяг* (*вантажний, кур'єрський, поштовий, пасажирський, товарний тощо*); *транспорт* (*автомобільний, залізничний, морський, повітряний, річковий тощо*). Якщо прикметник є опорним словом і за його допомогою створений сталий термін, тоді він передує іменнику: *адміністративний район, державний кордон, дорожня карта, залізнична колія, купівельна спроможність, митний огляд, поштовий індекс, страховий поліс, туристичний табір, юридична особа тощо*.

У вхідній мові неусталеність окремих понять вимагає запозичення термінів іноземного походження: *бізнес-тур* (укр.), *business-tour* (англ.), *tour m d'affaire* (франц.); *бістро* (укр.), *bistro* (англ.), *bistro m* (франц.); *бюро* (укр.), *bureau* (англ.), *bureau m* (франц.); *вебсайт* (укр.), *website* (англ.), *website m* (франц.); *вето* (укр.), *veto* (англ.), *veto m* (франц.) тощо. Перекладні словники повинні наводити нові лексичні утворення для позначення понять. Як зазначає К. Селіверстова, збагачення рідної термінології за рахунок інших мов можливе через заміну українських термінів на терміни, які точніше позначають самі поняття (Селіверстова, 2013: 34).

Реєстр перекладного слова розширено за допомогою синонімічного ряду, де кожний синонім має своє змістове навантаження. Наприклад: *додаток* (укр.), *supplement* (англ.), *supplément m* (франц.) – як доповнення; *аппех* (англ.), *annexe f* – як додаток до документа чи листа тощо. Системні зв'язки між термінами встановлені за допомогою посилань через позначку *див.*, щоб уникнути повтору терміносполук у декількох статтях. Деякі дефініції, що є складовими узагальнених понять, витлумачуються через відсилання до цих

понять: *туристичний відпочинок на природі* – див. *туризм зелений*.

Створення реєстру словника передбачає підбір термінів вхідної мови і рівнозначні відповідники у мові перекладу, щоб чітко передати семантику реєстрового слова. Важливим, на думку Л. Симоненко, є розроблення в словниках лексико-семантичних відношень (синонімії, полісемії, омонімії), питання еквівалентності в мові перекладу, граматичної та семантичної характеристики термінів, їх частиномовне представлення в реєстрі (Симоненко, 2017: 39). Переклад реєстрового слова може мати декілька еквівалентів перекладу англійською і французькою мовами з різним значенням, що подається з уточненням курсивом у круглих дужках українською мовою.

Українська мова	English	Le français
край	land; country (країна); area (місцевість); border; extremity (межа); end (кінець); edge (країна лінія чогось)	pays <i>m</i> ; contrée <i>f</i> (країна); parages <i>m,pl</i> (місцевість); bord <i>m</i> ; extrémité <i>f</i> (межа); bout <i>m</i> (кінець); côté <i>m</i> (бокова частина)

Таким чином, у процесі укладання словника важливого значення набуває формування його реєстру, еквівалентний переклад термінів, їх уточнення, граматична і семантична характеристика. Тривимний тематичний словник «Туризм» передає значення терміну однієї мови засобами двох

інших, використовуючи різні способи перекладу, синонімічний ряд, запозичені слова, застосовуючи різні уточнювальні позначки.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Досягнення мети та вирішення визначених завдань дослідження дають підставу для формування висновків: багатомовні словники виконують навчальну і перекладну функції, є лексикографічною основою та необхідним додатковим матеріалом у процесі вивчення іноземної мови. Опанування лексичним матеріалом багатомовного тематичного словника «Туризм» є важливою складовою процесу вивчення англійської та французької мов. Комунікативний матеріал у сфері тематики туризму представляє широкий спектр термінів і терміносполук, необхідних у процесі спілкування під час приватних та ділових подорожей за кордон.

Отже, у статті розкрито особливості класифікації комунікативного матеріалу за тематичним принципом у галузі туризму; проаналізовано наукові дослідження й публікації, у яких висвітлено особливості укладання перекладних багатомовних словників; визначено завдання, критерії, принципи укладання тривимного українсько-англійсько-французького тематичного словника «Туризм».

Перспективи подальших досліджень убачаємо в необхідності подальшого впорядкування лексичного матеріалу в галузі туризму, беручи до уваги сучасні інформаційні складові в цій сфері, та пошук рівнозначних відповідників у перекладі, спроможних передати семантику реєстрового слова.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабкіна М., Волошин М. Особливості структурування лексичного матеріалу при укладанні багатомовного тематичного словника. *Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал*. 2019. Вип. 1 (17). С. 21–30.
2. Бабкіна М.І., Волошин М.М. Туризм: українсько-англійсько-французький тематичний словник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Львів: ВД «Панорама», 2017. 112 с.
3. Голубовська І.О., Жалай В.Я., Биховець Н.М., Линник Т.Г., Пархоменко А.Ф., Рахманова І.І., Рубашова Л.М. Укладання термінологічних словників: концептуальність реєстрових слів-термінів, дискурс словникової статті та напрямки майбутніх досліджень. *Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи*. 2012. Вип. 37. С. 2–20.
4. Коцюк Л.М. До проблеми впорядкування термінів лексикографії: назви словників, що здійснюють лексикографічний опис декількох мов і зв'язків між ними. *Наукові записки. Серія "Філологічна"*. 2011. Випуск 20. С. 237–244.
5. Полукетова А.Ю. Теоретичні засади укладання навчального словника-мінімуму лінгвістичної термінології. *Наукові праці. Філологія. Мовознавство*. 2012. Випуск 183. Том 195. С. 76–80.
6. Рижкова В.В., Величко А.М. Актуальні проблеми прикладної лексикографії: специфіка укладання друкованих термінологічних словників вузької спеціалізації (галузь авіаційного двигунобудування). *Гуманітарний часопис*. 2016. № 3. С. 75–82.
7. Селіверстова К.Т. Підготовка галузевих словників: здобутки і особливості методики укладання перекладного словника. *Архіви України: наук.-практ. журнал*. 2013. № 5. С. 25–62.
8. Симоненко Л.О. Термін як предмет лексикографії. *Мовознавство*. 2017. № 1. С. 34–48.
9. Теличко М.В. Етапи укладання термінологічних словників: дискурс словникової статті. *Молодий вчений*. 2019. № 4.2 (68.2). С. 229–231.
10. Ярмола О.В., Лобачова С.В., Велика К.І. Методика створення реєстру та словникової статті у процесі підготовки електронного галузевого багатомовного інтерактивного словника. *Молодий вчений*. 2019. № 6.1 (70.1). С. 75–80.

REFERENCES

1. Babkina M., Voloshyn M. Osoblyvosti strukturuvannya leksychnoho materialu pry ukladanni bahatomovnoho tematychnoho slovnyka [The peculiarities of a lexical material structuring in compiling a multilingual dictionary]. *Aktual'ni problemy romano-hermans'koyi filolohiyi ta prykladnoyi linhvistyky: naukovyy zhurnal*. 2019. Vyp. 1 (17). S. 21–30 [in Ukrainian].
2. Babkina M.I., Voloshyn M.M. Turyzm: ukrayins'ko-anhliys'ko-frantsuz'kyy tematychnyy slovnyk dlya studentiv osvith'o-kvalifikatsiynoho rivnya «bakalavr» [Tourism: Ukrainian-English-French thematic dictionary for students of educational qualification level "bachelor"]. L'viv: VD "Panorama", 2017. 112 s. [in Ukrainian].
3. Golubovska I.O., Zhalay V.Ya., Bykhovets N.M., Linnyk T.G., Parkhomenko A.F., Rakhmanova I.I., Rubashova L.M. Ukladannya terminolohichnykh slovnykiv: kontseptual'nist' reyestrovnykh sliv-terminiv, dyskurs slovnykovoyi statti ta napryamky ta napryamky maybutnikh doslidzhen' [Compilation of terminological dictionaries: conceptuality of register words-terms, discourse of dictionary article and directions of future researches]. *Linhvistyka XXI stolittya: novi doslidzhennya i perspektyvy*. 2012. Vyp. 37. S. 2–20 [in Ukrainian].
4. Kotsyuk L.M. Do problemy vporядkuvannya terminiv leksykohrafiyi: nazvy slovnykiv, shcho zdiysnyuyut' leksykohrafichnyy opys dekil'kokh mov i zv'yazkiv mizh nymy [On the problem of organizing the terms of lexicography: the names of dictionaries that provide a lexicographic description of several languages and the relationships between them]. *Naukovi zapysky. Seriya "Filolohichna"*. 2011. Vypusk 20. S. 237–244 [in Ukrainian].
5. Poluektova A.Yu. Teoretychni zasady ukladannya navchal'noho slovnyka-minimumu linhvistychnoyi terminolohiyi [Theoretical principles of compiling a minimum educational vocabulary of linguistic terminology]. *Naukovi pratsi. Filolohiya. Movoznavstvo*. 2012. Vypusk 183. Tom 195. S. 76–80 [in Ukrainian].
6. Rizhkova V.V., Velichko A.M. Aktualni problemi prikladnoyi leksikografii: spetsifika ukladannya drukovanih terminolohichnykh slovnykiv vuzkoyi spetsializatsiyi (galuz aviatsiyonogo dvigunobuduvannya) [The issue of practical lexicography: compiling of paper dictionaries of specific terms (aviation engine construction)]. *Gumanitarniy chasopys*. 2016. № 3. S. 75–82 [in Ukrainian].
7. Seliverstova K.T. Pidhotovka haluzevykh slovnykiv: zdotuky i osoblyvosti metodyky ukladannya perekladnoho slovnyka [Preparation of industry dictionaries: achievements and features of the methodology of compiling a translation dictionary]. *Arkhivy Ukrayiny : nauk.-prakt. zhurnal*. 2013. № 5. S. 25–62 [in Ukrainian].
8. Symonenko L. O. Termin yak predmet leksykohrafiyi [The term as the subject of lexicography]. *Movoznavstvo*. 2017. №1. S. 34–48 [in Ukrainian].
9. Telychko M.V. Etapy ukladannya terminolohichnykh slovnykiv: dyskurs slovnykovoyi statti [The stages of compiling terminological dictionaries: discourse of a dictionary article]. *Molodyy vchenyy*. 2019. № 4.2 (68.2). S. 229–231 [in Ukrainian].
10. Yarmola O.V., Lobachova S.V., Velyka K.I. Metodyka stvorennya reyestru ta slovnykovoyi statti u protsesi pidhotovky elektronnoho haluzevoho bahatomovnoho interaktyvnogo slovnyka [The research of register and vocabulary entry compiling methodology in the process of electronic interactive multilingual dictionary of industrial terms composing]. *Molodyy vchenyy*. 2019. № 6.1 (70.1). S. 75–80 [in Ukrainian].